

Briuselis, 2018 03 08
C(2018) 1392 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2018 03 08

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/798 nustatomi su saugos valdymo sistemų reikalavimais susiję bendrieji saugos būdai ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 1158/2010 ir (ES) Nr. 1169/2010

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Vienas iš Direktyvos (ES) 2016/798 tikslų – nustatyti bendruosius geležinkelių saugos valdymo, kontrolės ir priežiūros principus ir taip užtikrinti geresnes galimybes patekti į geležinkelių transporto paslaugų rinką. Visų pirma, Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad kiekviena geležinkelio įmonė, prieš pradėdama bet kokią veiklą, gautų bendrą saugos sertifikatą. 12 straipsnio 1 dalyje panašus reikalavimas gauti saugos leidimą nustatytas infrastruktūros valdytojams. Tuo tikslu visos geležinkelio įmonės ir visi infrastruktūros valdytojai turėtų sukurti savo saugos valdymo sistemą.

Direktyvos (ES) 2016/798 6 straipsnio 1 dalies f punkte numatyta saugos valdymo sistemos reikalavimų, kuriuos reikia suderinti Sąjungos lygmeniu, nustatymo sistema. Šiame reglamente numatyti reikalavimai grindžiami 9 straipsnyje nurodytais pagrindiniais elementais. Saugos sertifikavimo įstaiga arba nacionalinė saugos institucija, prieš išduodama bendrą saugos sertifikatą arba saugos leidimą, taip pat vykdydama priežiūrą, pagal tokius reikalavimus gali įvertinti saugos valdymo sistemos kokybę.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Pagal Direktyvos (ES) 2016/798 6 straipsnio 2 dalį Komisija 2016 m. rugsėjo 1 d. įgaliojo Europos Sąjungos geležinkelių agentūrą (toliau – Agentūra) persvarstyti 2010 m. gruodžio 9 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1158/2010¹ nurodytą bendrąjį saugos būdą, skirtą įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų geležinkelio saugos sertifikatui gauti, 2010 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1169/2010² nurodytą bendrąjį saugos būdą, skirtą įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų įgaliojimams geležinkelių saugos srityje gauti, ir 2012 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1077/2012³ nurodytą priežiūros, kurią, išdavusios saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, vykdo nacionalinės saugos institucijos, bendrąjį saugos būdą. 2017 m. kovo 9 d. Agentūra, vykdydama Komisijos įgaliojimą, pateikė Komisijai rekomendaciją dėl bendrųjų saugos būdų (BSB) persvarstymo, paremtą poveikio vertinimo ataskaita. Pirmoji šio reglamento redakcija buvo pagrįsta Agentūros rekomendacija.

2017 m. balandžio 12 d. dėl Agentūros rekomendacijos konsultuotasi su Komisijos 4-ojo geležinkelių dokumentų rinkinio techninio ramsčio ekspertų grupe ir 2017 m. liepos 5 d. pateiktas Komisijos pasiūlymo projektas.

Viešos konsultacijos vyko 2017 m. rugpjūčio 24 d. – rugsėjo 21 d. (nuoroda: Ares(2017)4156968). Į kelias pastabas atsižvelgta naujoje redakcijoje.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Šiuo reglamentu nustatomas bendrasis saugos būdas, susijęs su saugos valdymo sistemos reikalavimais. Techninis turinys grindžiamas Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsnio reikalavimu, o jo teisinis pagrindas numatytas 6 straipsnio 1 dalies f punkte.

¹ OL L 326, 2010 12 10, p. 11.

² OL L 327, 2010 12 11, p. 13.

³ OL L 320, 2012 11 17, p. 3.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2018 03 08

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/798 nustatomi su saugos valdymo sistemų reikalavimais susiję bendrieji saugos būdai ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 1158/2010 ir (ES) Nr. 1169/2010

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos⁴, ypač į jos 6 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į 2017 m. kovo 9 d. gautą Europos Sąjungos geležinkelių agentūros Rekomendaciją ERA-REC-115-REC dėl atitikties vertinimo bendrųjų saugos būdų ir priežiūros bendrųjų saugos būdų persvarstymo,

kadangi:

- (1) bendruosiuose saugos būduose (BSB) apibūdinama, kaip vertinami saugos lygiai ir ar pasiekti saugos tikslai, taip pat atitiktis kitiems saugos reikalavimams;
- (2) pagal Direktyvos (ES) 2016/798 6 straipsnio 5 dalį BSB turi būti reguliariai patikslinami, atsižvelgiant į įgytą jų taikymo patirtį ir bendrą geležinkelių saugos raidą, taip pat siekiant visuotinai užtikrinti saugą ir kai racionali požiūriu tai praktiškai įmanoma – nuolatos ją didinti;
- (3) 2016 m. rugsėjo 1 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu⁵ Komisija pagal Direktyvos (ES) 2016/798 6 straipsnio 2 dalį įgaliojo Europos Sąjungos geležinkelių agentūrą (toliau – Agentūra) persvarstyti Komisijos reglamentus (ES) Nr. 1158/2010⁶, (ES) Nr. 1169/2010⁷ ir (ES) Nr. 1077/2012⁸. 2017 m. kovo 9 d. Agentūra, vykdydama Komisijos įgaliojimą, pateikė savo rekomendaciją kartu su konsultacijų su nacionalinėmis saugos institucijomis, socialiniais partneriais ir vartotojais rezultatų ataskaita ir iš dalies pakeistų BSB, kurie turėtų būti priimti, poveikio vertinimo ataskaita. Komisija išnagrinėjo Agentūros rekomendaciją, siekdama įsitikinti, kad

⁴ OL L 138, 2016 5 26, p. 102.

⁵ 2016 m. rugsėjo 1 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo Europos Sąjungos geležinkelių agentūra įgaliojama persvarstyti atitikties vertinimo bendruosius saugos būdus ir priežiūros bendrąjį saugos būdą ir kuriuo panaikinamas įgyvendinimo sprendimas C(2014) 1649 *final* (C(2016) 5504 *final*).

⁶ 2010 m. gruodžio 9 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1158/2010 dėl bendrojo saugos būdo, skirto įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų geležinkelių saugos sertifikatai gauti (OL L 326, 2010 12 10, p. 11).

⁷ 2010 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1169/2010 dėl bendrojo saugos būdo, skirto įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų įgaliojimams geležinkelių saugos srityje gauti (OL L 327, 2010 12 11, p. 13).

⁸ 2012 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1077/2012 dėl priežiūros, kurią, išdavusios saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, vykdo nacionalinės saugos institucijos, bendrojo saugos būdo (OL L 320, 2012 11 17, p. 3).

įgaliojimas yra įvykdytas, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2016/798 6 straipsnio 4 dalyje;

- (4) saugos valdymo sistemos tikslas – užtikrinti, kad geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai savo verslo tikslų siektų saugiai. Siekiant padidinti bendrą organizacijos veiklos efektyvumą ir sumažinti sąnaudas, o kartu sujungti visais organizacijos lygmenimis dedamas pastangas, saugos valdymo sistema dažnai integruojama su kitomis valdymo sistemomis. Tuo tikslu naudojama bendra ISO aukšto lygio struktūros⁹ sistema ir taip saugos valdymo sistemos reikalavimai funkciškai grupuojami, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsnyje. Ši sistema savo saugos valdymo sistemą kuriančioms, įgyvendinančioms, taikančioms ir nuolat tobulinančioms geležinkelio įmonėms ir infrastruktūros valdytojams padeda suprasti ir taikyti procesais grindžiamą metodą;
- (5) gavęs bendrą saugos sertifikatą arba saugos leidimą, pareiškėjas turėtų ir toliau naudoti savo saugos valdymo sistemą, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsnyje;
- (6) siekiant užtikrinti saugų ir efektyvų geležinkelių eksploatavimą, vienas svarbiausių veiksnių yra žmogaus elgesys. Jei laikoma, kad viena iš avarijos ar rikto priežasčių buvo žmogaus elgesys, gali būti, kad tą elgesį paveikė organizaciniai veiksniai, pvz., darbo krūvis ar darbo aplinka, taigi pablogėjo žmogaus veiklos efektyvumas ir pasunkėjo tos avarijos ar rikto padariniai. Todėl itin svarbu, kad geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai saugos valdymo sistemoje laikytųsi sisteminio požiūrio remti žmogaus veiklos efektyvumą ir valdyti žmogiškuosius ir organizacinius veiksnius;
- (7) tai, kaip organizacijoje suvokiama ir vertinama sauga ir kaip jai teikiama pirmenybė, atspindi tikrąjį įsipareigojimą užtikrinti saugą visais organizacijos lygmenimis. Todėl svarbu ir tai, kad geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai nustatytų, kokie veiksmai ir elgesys gali formuoti teigiamą saugos kultūrą ir per savo saugos valdymo sistemą skatintų šią tarpusavio pasitikėjimo, pasiklivimo ir mokymosi kultūrą, kurioje darbuotojai skatinami pranešti apie pavojingus atvejus, teikti su sauga susijusią informaciją ir taip prisidėti prie saugos didinimo;
- (8) saugos valdymo sistemoje turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad Tarybos direktyva 89/391/EC¹⁰ ir jos atitinkamos atskiros direktyvos yra visiškai taikomos geležinkelių statybos, eksploatavimo ir priežiūros darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai. Ja išduodančiajai institucijai nenustatoma jokių papildomų pareigų ar užduočių, išskyrus patikrinimą, ar paraiškos išduoti bendrą saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus teikėjas atsižvelgė į riziką sveikatai ir saugai. Tačiau valstybės narės paskirtos kitos kompetentingos institucijos vis tiek gali būti įpareigtos patikrinti, ar laikomasi Direktyvos 89/391/EEB;
- (9) kai tinkama, saugos valdymo sistemoje turėtų būti atsižvelgta į galimą papildomą riziką, susijusią su pavojingųjų krovinių vežimu geležinkeliais, taigi ir į Direktyvą 2008/68/EB¹¹;
- (10) reglamentai (ES) Nr. 1158/2010 ir (ES) Nr. 1169/2010 taps nebeaktualūs, todėl jie turėtų būti pakeisti šiuo reglamentu;

⁹ ISO/IEC direktyvos, 1 dalis, konsoliduotas 2016 m. papildymas, SL priedas, 2 priedėlis.

¹⁰ 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

¹¹ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

- (11) kalbant apie saugos sertifikatus, iš Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 15 dalies matyti, kad nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti, kad saugos sertifikatas būtų patikslinamas įvykus esminiems saugos reguliavimo sistemos pokyčiams. Pakeitimai, padaryti Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsniu ir šiuo reglamentu, nors aktualūs ir svarbūs, nėra esminiai. Todėl saugos sertifikatus, išduotiems pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/49/EB¹², Reglamentas (ES) Nr. 1158/2010 turėtų būti taikomas iki jų galiojimo pabaigos datos. Dėl tos pačios priežasties reikia atidėti ir Reglamento (ES) Nr. 1158/2010 panaikinimo datą iki paskutinės laikotarpio, kuriuo nacionalinės saugos institucijos vis dar gali jį taikyti priežiūros tikslais, dienos. Be to, pagal Direktyvą (ES) 2016/798, galiojantiems saugos sertifikatus ir toliau taikoma Direktyva 2004/49/EB, kuria buvo grindžiamas Reglamentas (ES) Nr. 1158/2010;
- (12) kalbant apie saugos leidimus, iš Direktyvos (ES) 2016/798 12 straipsnio 2 dalies antros pastraipos matyti, kad nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti, kad saugos įgaliojimai būtų persvarstomi įvykus esminiems saugos reguliavimo sistemos pokyčiams. Pakeitimai, padaryti Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsniu ir šiuo reglamentu, nors aktualūs ir svarbūs, nėra esminiai. Todėl saugos leidimams, išduotiems pagal Direktyvą 2004/49/EB, Reglamentas (ES) Nr. 1169/2010 turėtų būti taikomas iki jų galiojimo pabaigos datos. Dėl tos pačios priežasties reikia atidėti ir Reglamento (ES) Nr. 1169/2010 panaikinimo datą iki paskutinės laikotarpio, kuriuo nacionalinės saugos institucijos vis dar gali jį taikyti priežiūros tikslais, dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomi su geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų saugos valdymo sistemų reikalavimais susiję bendrieji saugos būdai (BSB), kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2016/798 6 straipsnio 1 dalies f punkte.
2. Šis reglamentas taikomas bendriems saugos sertifikatus ir saugos leidimams, išduotiems pagal Direktyvą (ES) 2016/798.

2 straipsnis

Apibrėžtis

Šiame reglamente saugos sertifikavimo įstaiga – įstaiga, atsakinga už bendro saugos sertifikato išdavimą, t. y. Agentūra arba nacionalinė saugos institucija.

3 straipsnis

Su geležinkelio įmonėmis susiję saugos valdymo sistemų reikalavimai

Geležinkelio įmonės sukuria savo saugos valdymo sistemas pagal I priede nustatytus reikalavimus.

¹² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) (OL L 164, 2004 4 30, p. 44).

Taikomųjų programų vertinimo ir priežiūros tikslais tie saugos valdymo sistemų reikalavimai taikomi pagal Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnį išduotiems bendriems saugos sertifikatams.

4 straipsnis

Su infrastruktūros valdytojais susiję saugos valdymo sistemų reikalavimai

Infrastruktūros valdytojai sukuria savo saugos valdymo sistemas pagal II priede nustatytus reikalavimus.

Taikomųjų programų vertinimo ir priežiūros tikslais tie saugos valdymo sistemų reikalavimai taikomi pagal Direktyvos (ES) 2016/798 12 straipsnį išduotiems saugos leidimams.

5 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (ES) Nr. 1158/2010 ir (ES) Nr. 1169/2010 panaikinami 2025 m. birželio 16 d.

6 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Nuo 2019 m. birželio 16 d. jis taikomas tose valstybėse narėse, kurios Agentūrai ir Komisijai nėra pateikusios pranešimo pagal Direktyvos (ES) 2016/798 33 straipsnio 2 dalį. Nuo 2020 m. birželio 16 d. jis taikomas visose valstybėse narėse.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2018 03 08

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER